

Роз'яснення для органів місцевого самоврядування щодо порядку реалізації останніх змін до Постанови КМУ №590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»

Постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 р. № 590 затверджено ПОРЯДОК виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану.

Цей Порядок визначає механізм виконання в особливому режимі повноважень Казначейством та органами Казначейства, пов'язаних із здійсненням казначейського обслуговування бюджетних коштів та коштів інших клієнтів в умовах воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях. Зокрема, відповідно до п. 19 Порядку передбачено черговість здійснення платежів Казначейством та органами Казначейства за дорученнями клієнтів з урахуванням ресурсної забезпеченості єдиного казначейського рахунку, в тому числі за витратами місцевих бюджетів на придбання державних цінних паперів за рахунок тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів та на обслуговування рахунку у цінних паперах та **за видатками загального фонду та спеціального фонду державного та місцевих бюджетів.**

Постановами Кабінету Міністрів України було затверджено ряд змін до вказаного Порядку, зокрема щодо виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, а саме:

- **постанова КМУ № 188 від 04.03.2022** «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 210 від 06.03.2022** «Про внесення зміни до пункту 19 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 240 від 10.03.2022** «Про внесення змін до пункту 19 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 308 від 17.03.2022** «Про внесення змін до пункту 19 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 322 від 19.03.2022** «Про внесення зміни до пункту 19 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 346 від 21.03.2022** «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 381 від 29.03.2022** «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 420 від 09.04.2022** «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;

- **постанова КМУ № 469 від 19.04.2022** «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. № 488 і від 9 червня 2021 р. № 590»;
- **постанова КМУ № 520 від 03.05.2022** «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 572 від 13.05.2022** «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо придбання та розміщення державних цінних паперів в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 613 від 20.05.2022** «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 765 від 07.07.2022** «Про внесення зміни до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»;
- **постанова КМУ № 831 від 22.07.2022** «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану».

Аналіз вищевказаних постанов дає підстави стверджувати, що в переважній більшості зміни внесені до пунктів 18 та 19 Порядку в частині розширення переліку видатків, за якими відкриття асигнувань із загального фонду державного бюджету здійснюється у першочерговому порядку, а також щодо уточнення і розширення переліку видатків другої черги, за якими здійснюються платежі за дорученнями клієнтів з урахуванням ресурсної забезпеченості єдиного казначейського рахунку.

Для забезпечення належного фінансування першочергових потреб, внесеними змінами доповнено перелік видатків загального та спеціального фондів державного та місцевих бюджетів, що можуть здійснюватись в умовах воєнного стану.

Таким чином, зміни до постанови №590 зокрема забезпечать:

- соціальну підтримку громадян в умовах війни
- надання безперервної медичної допомоги закладами охорони здоров'я
- оплату послуг з оздоровлення і відпочинку дітей
- надання підтримки внутрішньо переміщеним особам
- своєчасність реалізації проектів та програм за кошти інших держав
- надання фінансової державної підтримки Фондом розвитку підприємництва
- фінансування заходів з благоустрою населених пунктів
- безперервну роботу, захист та розвиток об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, національних електронних інформаційних ресурсів та державних інформаційно-комунікаційних систем
- утримання в належному стані внутрішніх та зовнішніх мереж тепло-, водо-, електро-, газопостачання та водовідведення та їх технічне обслуговування
- проведення робіт із збереження пам'яток культурної спадщини та пам'яток архітектури та інші видатки.

Детально зупинимось на змінах до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, внесених Постановами КМУ в липні 2022 року.

Так, Постановою КМУ від 07.07.2022 № 765 було внесено зміни до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах

воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 р. № 590, які набрали чинності з **13.07.2022** з метою збільшення податкових надходжень. Поповнення бюджету є необхідним через податки і збори, які надходять на єдиний казначейський рахунок.

Доповненням до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 р. № 590, передбачено, що Казначейство та органи Казначейства можуть здійснювати платежі за дорученнями клієнтів за видатками загального та спеціального фондів державного і місцевих бюджетів на оплату за фактично поставлені товари, виконані роботи та надані послуги шляхом спрямування бюджетних коштів постачальникам товарів, виконавцям робіт і надавачам послуг **на окремі небюджетні рахунки** у разі відкриття таких рахунків на їх ім'я в Казначействі та органах Казначейства у встановленому законодавством порядку з подальшим використанням зазначених коштів постачальниками товарів, виконавцями робіт і надавачами послуг **виключно з таких рахунків на сплату податків та зборів до бюджетів усіх рівнів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування**.

Норма пункту 19¹ Порядку № 590 **не носить зобов'язального характеру**.

Згідно пункту 19¹ Порядку № 590, Казначейство та органи Казначейства **можуть** здійснювати платежі за дорученнями клієнтів **за видатками загального та спеціального фондів державного і місцевих бюджетів** на оплату за фактично поставлені товари, виконані роботи та надані послуги.

Обмежень стосовно напрямів видатків, за якими органи Казначейства можуть здійснювати платежі, керуючись новим пунктом 19¹ Порядку № 590, **не встановлюється**.

Звертаємо увагу, що здійснення платежів може бути тільки **за фактично поставлені товари, виконані роботи та надані послуги**, тобто такий платіж не може передбачати попередню оплату за товари, роботи та послуги, які ще не отримані (не виконані або не надані).

Орієнтовний перелік підтверджуючих документів для реєстрації бюджетних зобов'язань та проведення платежів за фактично поставлені товари, виконані роботи та надані послуги затверджено наказом Державної казначейської служби України 29.04.2013 № 68 (у редакції змін, внесених наказом Державної казначейської служби України від 19.07.2019 № 213).

Звертаємо увагу! Необхідна наявність саме небюджетного рахунку, відкритого на ім'я постачальника товарів, виконавця робіт або надавача послуг в Казначействі або органах Казначейства, щоб застосовувати норму пункту 19¹ Порядку № 590.

Відкриття небюджетних рахунків в органах Казначейства визначено Порядком відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 22.06.2012 р. № 758.

Небюджетні рахунки – це рахунки, які відкриваються органами Казначейства у випадках, передбачених законодавчими та іншими нормативно-правовими актами, розпорядникам бюджетних коштів та одержувачам бюджетних коштів, відокремленим структурним підрозділам розпорядників бюджетних коштів, підприємствам, установам, організаціям та фізичним особам – підприємцям за операціями, що не належать до операцій з виконання бюджетів.

У договорах про закупівлю зазначаються банківські реквізити сторін, зокрема рахунок постачальника товарів (виконавця робіт або надавача послуг), на який замовник має здійснювати оплату за отримані товари (роботи або послуги).

У разі відкриття нового небюджетного рахунку **необхідно внести відповідні зміни до договору про закупівлю шляхом укладання до нього додаткової угоди**, у якій зазначити новий небюджетний рахунок, відкритий у Казначействі або органах Казначейства, на який будуть зараховуватись з рахунку замовника кошти відповідно до умов цього договору.

Звертаємо увагу! Не можна використовувати кошти на будь-які цілі, окрім як на сплату податків та зборів до бюджетів усіх рівнів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Так, відповідно до пункту 19¹ Порядку № 590 кошти з небюджетних рахунків постачальників товарів, виконавців робіт і надавачів послуг у подальшому можуть бути використані ними **виключно на сплату податків та зборів до бюджетів усіх рівнів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.**

Чергові уточнення щодо здійснення видатків в період воєнного стану стали відомі 28 липня 2022 року. Наразі це останні зміни, що дозволяють врегулювати питання здійснення Казначейством, його територіальними органами в особливому режимі в умовах воєнного стану платежів за видатками місцевих бюджетів.

28.07.2022 набрала чинності постанова КМУ № 831 від 22.07.2022р. «Про внесення змін до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», якою внесено чергові зміни до п. 19 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затвердженому постановою КМУ від 09.06.2021 р. № 590, та якою визначено, що:

1. У період воєнного стану за рахунок загального фонду в другу чергу можуть бути здійсненні такі видатки:

на формування статутного капіталу Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві;

на підготовку об'єктів до опалювального сезону та заходи з енергозбереження;

на ремонт та облаштування споруд цивільного захисту (укриття, бомбосховища тощо);

на виготовлення бланків документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, паспортів, бланків документів, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус, бланків інших документів, що відповідно до законодавства України потребують використання спеціальних елементів захисту, марок акцизного податку.

2. В період воєнного стану за рахунок спеціального фонду в другу чергу можуть бути здійсненні такі видатки:

на підготовку об'єктів до опалювального сезону та заходи з енергозбереження;

на придбання бланків для видачі ветеринарних та фітосанітарних документів;

на ремонт та облаштування споруд цивільного захисту (укриття, бомбосховища тощо);

на придбання ветеринарних препаратів, кормів для тварин; видатки, пов'язані з утриманням тварин; придбання реактивів, хімікатів, біопрепаратів (зокрема для науково-дослідних робіт, наукових цілей, лабораторних досліджень (випробувань) та навчального процесу); придбання спецодягу, захисного одягу тощо; оплату послуг за

проведення акредитаційної процедури; плату за ліцензію, акредитацію (сертифікат) відповідно до законодавства, виплату роялті; оплату послуг, пов'язаних із забезпеченням діяльності лабораторій та наукових установ у галузі ветеринарної медицини, і послуг у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, карантину і захисту рослин, насінництва та розсадництва;

на виготовлення бланків документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, паспортів, бланків документів, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус, бланків інших документів, що відповідно до законодавства України потребують використання спеціальних елементів захисту, марок акцизного податку.

Таким чином, згідно з останніми змінами до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану:

- 1) Замовники отримали можливість, згідно внесених змін пунктом 19¹, здійснювати оплату за видатками загального та спеціального фондів державного і місцевих бюджетів за фактично поставлені товари, виконані роботи та надані послуги.**

Проте кошти, отримані як оплата постачальниками товарів (виконавцями робіт або надавачами послуг) на небюджетні рахунки, відкриті їм в органах Казначейства, можуть використовуватись тільки для сплати податків та зборів до бюджетів усіх рівнів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. У разі застосування нового пункту 19¹ Порядку № 590 сторонам договору про закупівлю необхідно укласти додаткову угоду, у якій зазначити реквізити нового небюджетного рахунку.

- 2) Дозволено Казначейству та його територіальним органам здійснювати у пріоритетному порядку платежі за видатками місцевих бюджетів, пов'язаними з:**

- підготовкою об'єктів до опалювального сезону;
- заходами з енергозбереження;
- ремонтом та облаштуванням споруд цивільного захисту.

Це рішення дозволить підтримати належне проходження опалювального сезону та сприятиме підвищенню цивільного захисту населення. Йдеться про пришвидшення фінансування ремонтів та реконструкцій мереж теплопостачання, про придбання необхідного опалювального обладнання, впровадження заходів з енергозбереження. Це рішення також сприятиме ремонту та облаштуванню укриттів.

- 3) Залишається незмінною норма, що органи Казначейства проводять платежі з урахуванням ресурсної забезпеченості єдиного казначейського рахунку під час дії воєнного стану.**

Зміни до Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану сприятимуть ефективному та оперативному прийняттю управлінських рішень органами місцевого самоврядування та дозволять забезпечити належне фінансування першочергових потреб.